

Ročník 1974

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 23

Vydána dne 13. prosince 1974

Cena

OBSAH:

122. Vyhláška federálního ministerstva dopravy o změně a doplnění vyhlášky, kterou se provádí zákon o dráhách
123. Vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky, kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel provozovaného Českou státní pojišťovnou
124. Vyhláška ministerstva financí Slovenské socialistické republiky, kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel provozovaného Slovenskou státní pojišťovnou

122

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva dopravy

ze dne 29. listopadu 1974

o změně a doplnění vyhlášky, kterou se provádí zákon o dráhách

Federální ministerstvo dopravy stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány státní správy podle § 29 zákona č. 51/1964 Sb., o dráhách:

Čl. I

Vyhláška č. 52/1964 Sb., kterou se provádí zákon o dráhách, ve znění vyhlášky č. 132/1969 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 1 se mění takto:

a) Odstavec 1 zní:

„⁽¹⁾ Dráhy celostátní jsou železnice, které tvoří souvislou železniční síť Československé socialistické republiky. Drážní podniky, které provozují celostátní dráhy, se souhrnně nazývají Československé státní dráhy.“

b) Začátek odstavce 2 zní:

„⁽²⁾ Vlečky jsou železnice...“

c) Odstavec 3 zní:

„⁽³⁾ Dráhy městské jsou dráhy, které tvoří součást městské hromadné dopravy; jsou to tramvajové dráhy, trolejbusové dráhy, lanové dráhy a městské rychlodráhy (např. metro).“

2. Za § 3 se vkládá § 3a, který zní:

„§ 3a

(k § 6 zákona)

**Povinnost drážního podniku k nalezeným
a odevzdaným věcem**

⁽¹⁾ Drážní podnik je povinen převzít věc nalezenou v obvodu dráhy a uschovat ji po dobu

jednoho roku s výjimkami uvedenými v dalších ustanoveních; odpovídá za věc nalezenou jeho pracovníkem anebo jinou osobou, pokud byla odevzdána jeho pracovníkovi.

(2) Prokáže-li někdo, že nalezenou věc ztratil nebo zapomenul, vydá mu ji drážní podnik po zaplacení nutných nákladů.

(3) Nepřihlásí-li se vlastník věci do roku od jejího nalezení, případně věc státu. Drážní podnik má právo na náhradu nutných nákladů.

(4) Věc, která by se znehodnotila uschováním, nebo jejíž pravděpodobný výtěžek při prodeji by neuhradil náklady na uschování po dobu jednoho roku, je drážní podnik oprávněn prodat,¹⁾ nepřihlásí-li se o věc oprávněný do tří měsíců; věc podléhající zkáze nebo bezcennou je oprávněn také zničit²⁾ i před uplynutím této lhůty.“

3. Za § 4 se vkládá § 4a, který zní:

„§ 4a

(k § 9a, 9b a 9c zákona)

Sbor ozbrojené ochrany železnic

(1) Sbor ozbrojené ochrany železnic (dále jen „sbor“) je jednotným organizovaným sborem s nedílnou velitelskou pravomocí, který své poslání vykonává v obvodu celostátních drah (§ 24).

(2) V rámci sboru je vytvořena složka ozbrojené ochrany a složka pátrací služby. Sbor se člení na útvary ozbrojené ochrany a skupiny pátrací služby. Činnost útvarů a skupin sboru zabezpečují oblastní velitelství sboru,³⁾ která

- a) řídí a koordinují činnost útvarů a skupin sboru,
- b) organizují jejich součinnost s útvary Sboru národní bezpečnosti a jiných státních orgánů,
- c) odpovídají za materiálně technické zajištění činnosti útvarů a skupin sboru.

(3) Ústřední velitelství sboru⁴⁾

- a) odpovídá za jednotnost výcviku a výkonu služby u útvarů a skupin sboru,
- b) organizuje součinnost sboru se Sborem národní bezpečnosti a jinými státními orgány,
- c) řídí a koordinuje činnost složek sboru.

(4) Příslušníkem sboru se může stát československý občan starší 21 let, oddaný socialistickému společenskému zřízení, bezúhonný, tělesně i duševně způsobilý, který složil slib předepsaný ministrem dopravy ČSSR.

(5) Příslušníci sboru, kteří vykonávají svou pravomoc ve stejnokroji, prokazují příslušnost ke sboru stejnokrojem, ústním prohlášením a na žádost občana služebním průkazem.

(6) Příslušníci sboru při výkonu své pravomoci ve stejnokroji nejsou povinni prokazovat příslušnost ke sboru nebo oprávnění plnit jeho úkoly v těchto případech:

- a) zakročují-li pod jednotným velením při mimořádných událostech a jiných hromadných akcích ohrožujících veřejný pořádek,
- b) při ostraze objektů a jiné obdobné službě,
- c) osobám, jichž se služební úkon dotýká, zejména
 1. přistiženým při páchání úmyslného trestného jednání,
 2. uprchlým z výkonu trestu nebo vazby,
 3. na které je vyhlášeno celostátní pátrání,
 4. ozbrojeným a které se dopouštějí výtržnosti nebo jiného nepřístojného chování,
 5. podnapilým.

(7) Příslušníci sboru, kteří vykonávají svou pravomoc v občanském oděvu, prokazují příslušnost ke sboru před započetím služebního úkonu ústním prohlášením a služebním průkazem nebo služebním odznakem.

(8) Při plnění služebních úkonů jsou příslušníci sboru veřejnými činiteli.

(9) Bližší úpravu nadřízenosti a podřízenosti příslušníků sboru, úkoly a rozsah pravomoci náčelníků drah a velitelů, jakož i úpravu jednotného výcviku a výkonu služby ve sboru, stanoví Řád výkonu služby ve Sboru ozbrojené ochrany železnic, vydaný ministrem dopravy Československé socialistické republiky.“

4. K § 6 se připojují odstavce 5 a 6, které zní:

„(5) Organizace, které zřizují nebo provozují v ochranném pásmu dráhy nebo v jeho blízkosti energetické zařízení, jsou povinny upravit a provozovat svá zařízení tak, aby nedocházelo k nepřípustnému rušení nebo k ohrožení provozu dráhy a poškození drážních objektů a zařízení.

(6) Činnosti, které by znemožňovaly nebo znesnadňovaly přístup k drážním zařízením a vedením, mohou být prováděny pouze se souhlasem drážního podniku.“

5. § 7 odst. 3 se mění a doplňuje takto:

a) Za druhou větu se vkládá věta:

¹⁾ Směrnice ministerstva financí o zabezpečení a správě zajištěného majetku a prozatímní správě a realizaci majetku nabvitého státem, uveřejněné v č. 4/1966 Finančního zpravodaje poř. č. 9.

²⁾ Podrobnou úpravu pro Československé státní dráhy stanoví předpis pro výkon služby K 12 Nalezené věci.

³⁾ Útvary ozbrojené ochrany, skupiny pátrací služby a oblastní velitelství sboru jsou součástí účelové výkonné jednotky Východní dráhy se sídlem v Bratislavě, Střední dráhy se sídlem v Olomouci, Severozápadní dráhy se sídlem v Praze a Jihozápadní dráhy se sídlem v Plzni.

⁴⁾ Ústřední velitelství sboru je součástí zvláštního odboru federálního ministerstva dopravy.

„Uživatelé zemědělských pozemků musí přednostně zahájit sklizeň na ohrožených místech v ochranném pásmu dráhy.⁵⁾“

b) Předposlední věta se mění a doplňuje takto:

„... ochranný pruh v šíři alespoň 10 m ve vzdálenosti 50 m od osy krajní koleje.⁵⁾“

c) V poslední větě se slova „zbytků sklizně“ nahrazují slovem „látek“

6. § 10 odst. 1 věta první zní:

„⁽¹⁾ Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož vnitřní hranici tvoří svislá plocha procházející hranicemi obvodu dráhy (§ 24); vnější hranice ochranného pásma je vymezena svislou plochou vedenou

a) u drah celostátních 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,

b) u vleček a drah zvláštního určení 30 m od osy krajní koleje,

c) u městských rychlodrah 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů městských rychlodrah 35 m od osy krajní koleje, u ostatních podpovrchových objektů městských rychlodrah 35 m od vnějšího obrysu objektu.“

7. § 11 se doplňuje takto:

a) K odstavci 1 se připojuje písmeno c), které zní:

„c) vstupovat a vjíždět v nevyhnutelně potřebném rozsahu na nemovitosti při odstraňování následků nehod (havárií) a odkládat tam k tomu účelu potřebné věci.“

b) Připojuje se odstavec 4, který zní:

„⁽⁴⁾ Drážní podnik je povinen vést evidenci podzemních vedení a sdělovat stavebním úřadům a organizacím potřebné údaje.“

8. K § 12 odst. 2 se připojuje věta, která zní:

„Hydrostatické (hydrologické) poměry v okolí dráhy nesmějí být měněny bez souhlasu drážního správního orgánu.“

9. V § 16 odst. 1

a) v písm. b) se za slovo „bezpečnosti“ vkládají slova „požární ochrany“,

b) připojuje se nové písmeno h) tohoto znění:

„h) zda drážní zabezpečovací zařízení jsou zřizována a užívána účelně a hospodárně, zda jsou zajištěny materiály potřebné pro obnovu a údržbu těchto zařízení v přiměřeném rozsahu a druhu.“

10. § 16 odst. 2 zní:

„⁽²⁾ Federální ministerstvo dopravy dozírá na výkon státního odborného dozoru a státního odbor-

ného technického dozoru, kterým pověřilo orgány svých podřízených organizací. Příslušný ústřední orgán republiky dozírá na výkon státního odborného dozoru na dráhách městských a dráhách zvláštního určení, který vykonávají národní výbory.“

11. § 17 se vypouští.

12. § 18 se mění a doplňuje takto:

a) Dosavadní ustanovení se označuje jako odstavec 1 a připojuje se k němu věta:

„Ujednání musí upravovat také vztahy mezi drážními a vojenskými orgány ve věcech drah.“

b) Připojuje se odstavec 2, který zní:

„⁽²⁾ K zabezpečení nezbytných potřeb vojenské správy, civilní obrany a národního hospodářství za branné pohotovosti státu stanoví federální ministerstvo dopravy již v míru zvláštními opatřeními pořadí přednostních krytí přepravních potřeb.“

13. § 21 se mění takto:

V odstavci 1 se v poslední větě vkládá za slovo „trojmo“ slovo „schválená“.

14. § 22 se mění takto:

a) V odstavci 2 se vypouštějí slova:

„a stanoví závazné podmínky pro vydání stavebního povolení“.

b) V odstavci 3 se vypouštějí slova:

„a plnění uložených podmínek je zajištěno schválením projektové dokumentace“.

15. Za § 23 se vkládá § 23a, který zní:

„§ 23a

{ k § 22 zákona }

Státní stavební dohled

⁽¹⁾ Drážní správní orgán při výkonu státního stavebního dohledu je oprávněn sledovat od vydání stavebního povolení (souhlasu) do rozhodnutí o uvedení dráhy do provozu (stavby na dráze do užívání), zda jsou při stavbě dráhy a u stavby na dráze dodržovány podmínky stavebního povolení a stavební drážní bezpečností předpisy; svá zjištění a výzvy k odstranění závad a nedostatků zapisuje drážní správní orgán do stavebního deníku; zápis musí vždy obsahovat stručné důvody a lhůtu, do které má být zjednána náprava.

⁽²⁾ Jestliže stavebník nedbá zjištění a výzvy zapsaných ve stavebním deníku a nezjedná v dané lhůtě nápravu, nebo lze-li očekávat, že nebude výzvy drážního správního orgánu uposlechnuto, vydá drážní správní orgán rozhodnutí, ve kterém nařídí zjednaní nápravy.

⁵⁾ Směrnice ministerstva vnitra ČSR č. 11/1972 Ú. v. ČSR o ochraně úrody před požáry [část III bod 1 písm. a)] a směrnice ministerstva vnitra SSR č. 2/1974 Ú. v. SSR o ochraně úrody před požáry [§ 3 odst. 9 písm. a)].

[³] Stavebník jiné než drážní stavby⁶⁾ je povinen ohlásit drážnímu správnímu orgánu zahájení stavby a stavebních prací nejpozději 15 dní před jejich započatím.

[⁴] Organizace, která provádí takovou stavbu nebo stavební práce, je povinna mít na stavbě k dispozici dokumentaci týkající se provádění stavby. Tato organizace zajistí, aby na stavbě byla umístěna tabule s označením projektové organizace, odpovědného projektanta, stavební organizace, odpovědného vedoucího stavby a stavebníka (popř. i pracovníka technického dozoru investora). Drážní správní orgán může pro drobné stavby připustit úlevy a odchylky.“

16. § 24 zní:

„§ 24

U drah celostátních je obvod dráhy vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků ve správě drážního podniku, na nichž se rozkládá souvislá železniční síť nebo které slouží drážnímu provozu, jeho zabezpečení, údržbě a ochraně (drážní pozemek). U vleček, městských drah a drah zvláštního určení je obvod dráhy vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy koleje (od nosného lana, od osy trolejového vedení), nejméně však 1,5 m od staveb drážního tělesa. Obvod dráhy vzniká nejpozději při vydání stavebního povolení.“

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

První náměstek ministra:

Prof. Dr. Starý v. r.

⁶⁾ Drážní stavbou je stavba, jejímž stavebníkem je drážní podnik.

123

VYHLÁŠKA

ministerstva financí České socialistické republiky

ze dne 12. prosince 1974,

kteřou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel provozovaného Českou státní pojišťovnou

Ministerstvo financí České socialistické republiky stanoví v dohodě se zúčastněnými ministerstvy a ostatními ústředními orgány státní správy podle § 16 odst. 1 písm. c) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.:

Část první

Rozsah a podmínky pojištění

§ 1

(¹) Zákonné pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel (dále jen „zákonné pojištění“) provozované Českou státní pojišťovnou (dále jen „pojišťovna“) se vztahuje, pokud se dále nestanoví jinak, na provozovatele a řidiče motorových vozidel,

a) která jsou v evidenci motorových vozidel v České socialistické republice, a jde-li o motorová vozidla, pro která se státní poznávací značka nepřiděluje, jejichž vlastníci (správci) mají stálé bydliště (sídlo) v České socialistické republice, a to bez ohledu na to, kde uvedená vozidla mají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice (dále jen „tuzemská motorová vozidla“), a týká se jejich odpovědnosti za škody způsobené

1. v Československé socialistické republice,
2. v ostatních evropských státech, v Maroku a v Tunisku v době, na kterou se platí zvláštní pojistné (§ 16 odst. 5);

b) která mají trvalé stanoviště v cizině (dále jen „cizozemská motorová vozidla“), pokud vstoupí na území Československé socialistické republiky v místě, které je v České socialistické republice, a týká se jejich odpovědnosti za škody způsobené v Československé socialistické republice v době, na kterou se platí pojistné (§ 21).

(²) Zákonné pojištění se nevztahuje na

a) provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, která jsou na území Československé socialistické republiky na základě meziná-

rodních dohod upravujících i náhradu škody způsobené těmito vozidly;

b) provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, jejichž odpovědnost je pojištěna u cizozemské pojišťovny, a ve smyslu dohod, kterých jsou účastny i pojišťovny v Československé socialistické republice, je pojišťovna zmocněna, aby k tíži cizozemské pojišťovny a v rozsahu stanoveném touto vyhláškou nahradila škody způsobené provozem cizozemského motorového vozidla v Československé socialistické republice stejně jako za provozovatele nebo řidiče tuzemských motorových vozidel.

(³) Jako provozovatel motorového vozidla se pro účely této vyhlášky posuzuje i ten, kdo použije motorového vozidla bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, jakož i provozovatel podniku, ve kterém je motorové vozidlo v opravě.

(⁴) Zákonné pojištění podle odstavce 1 písm. a) bod 2. se prokazuje mezinárodní kartou automobilového pojištění nebo jiným dokladem vydaným pojišťovnou, pokud jeho prokazování jinak neupravují zvláštní dohody, jichž jsou účastny i pojišťovny v Československé socialistické republice.

(⁵) Dokladem o pojištění odpovědnosti u cizozemské pojišťovny [odst. 2 písm. b)] je mezinárodní karta automobilového pojištění nebo jiný doklad vydaný cizozemskou pojišťovnou. Prokazování není třeba, jde-li o provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, na jejichž pojištění se vztahují zvláštní dohody, podle kterých pojišťovna předložení dokladu o pojištění nevyžaduje.

§ 2

(¹) Motorovým vozidlem se pro účely této vyhlášky rozumí, s výjimkou vozidel kolejových a trolejových, vozidlo s vlastním pohonem, jakož i jiné vozidlo, pro které se vydává technický průkaz vozidla, technické osvědčení vozidla nebo obdobný průkaz vyžadovaný pro taková vozidla v cizině.

(²) Jízdní souprava tvořená motorovým vozidlem a vozidlem motorovým či nemotorovým, pra-

covním strojem nebo náradím se považuje za jedno motorové vozidlo.

§ 3

(1) Provozovatel a řidič motorového vozidla, na kterého se vztahuje zákonné pojištění (dále jen „pojištěný“), má právo, aby pojišťovna za něho nahradila škodu způsobenou provozem motorového vozidla jinému na zdraví nebo usmrcením, jakož i poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci, avšak ien pokud pojištěný za tyto škody ze zákona odpovídá a pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Skutečnost, kterou byla škoda způsobena, je pojistnou událostí.

§ 4

Za škodu způsobenou občanovi na klenotech a jiných cennostech, jakož i na věcech umělecké, historické nebo sběratelské hodnoty, je pojišťovna povinna poskytnout plnění nejvýše 5000 Kčs za jednu věc (sbírku) a za škodu na penězích nejvýše 2000 Kčs.

§ 5

Pojišťovna je povinna v souvislosti s pojistnou událostí nahradit za pojištěného náklady

- a) obhajoby v přípravném řízení a před soudem prvního stupně v trestním řízení soudním vedeném proti pojištěnému; náklady obhajoby před odvolacím soudem je povinna nahradit jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala;
- b) občanského soudního řízení o náhradě škody, bylo-li toto řízení nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše plnění pojišťovny; náklady právního zastoupení pojištěného je však povinna nahradit jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala;
- c) mimosoudního projednání nároků poškozeného, jestliže se k jejich úhradě zavázala.

§ 6

Pojišťovna nehradí škodu:

- a) pokud za ni pojištěný odpovídá svému manželu nebo příbuzným v řadě přímé anebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti;¹⁾
- b) na motorovém vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, jakož i na věcech dopravovaných tímto motorovým vozidlem; byla-li však škoda způsobena na věcech, které měly dopravované osoby, s výjimkou osob uvedených pod písmenem a), v době pojistné události na sobě nebo u sebe, je pojišťovna povinna škodu nahradit;
- c) kterou se pojištěný zavázal hradit nad rámec stanovený právními předpisy;

- d) vzniklou při motoristických závodech a soutěžích nebo při přípravných jízdách k nim závodícím a soutěžícím účastníkům ani škodu na motorových vozidlech při nich použitých.

§ 7

(1) Zákonné pojištění se nevztahuje

- a) na nároky osob, které mají stálé bydliště (sídlo) v cizině, byla-li jím způsobena škoda provozem cizozemského motorového vozidla, jímž byly dopravovány;
- b) na nároky československého státu, popřípadě československých orgánů a organizací na náhradu nákladů léčebné péče, dávek nemocenského pojištění a dávek důchodového zabezpečení poskytovaných z důvodu škody
 1. uvedené pod písm. a),
 2. způsobené provozem motorového vozidla, nebyla-li zjištěna osoba odpovědná za způsobenou škodu (§ 9),
 3. způsobené pojištěnému;
- c) na odpovědnost za škody způsobené pracovní činností motorového vozidla jako pracovního stroje, s výjimkou škod, které mají příčinu v jeho jízdě.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. b) platí i o nárocích jiných států nebo cizozemských právnických osob, které uhradily uvedené náklady nebo poskytly uvedené nebo obdobné dávky.

§ 8

(1) Náhradu platí pojišťovna poškozenému; poškozený však nemá právo na plnění proti pojišťovně, s výjimkou případu uvedeného v § 9. Nesouhlasí-li pojištěný, aby bylo plněno poškozenému, složí pojišťovna plnění do notářské úschovy.

(2) Má-li pojišťovna vyplatit náhradu poškozenému, kterému vzniklo i právo na plnění ze smluvního pojištění věci zničené, poškozené nebo odcizené při téže pojistné události, je povinnost pojišťovny nahradit podle § 3 odst. 1 za pojištěného škodu na této věci splněna do výše plnění ze smluvního pojištění dnem jeho výplaty.

§ 9

(1) Nebyla-li zjištěna osoba odpovědná za škodu způsobenou provozem motorového vozidla na území České socialistické republiky, má poškozený přímo vůči pojišťovně právo, aby mu tuto škodu nahradila, pokud se dále nestanoví jinak, v témže rozsahu, v jakém by mu ji nahradila, kdyby tato osoba byla známa. Jde-li o škodu na motorovém vozidle, je pojišťovna povinna vyplatit jen část náhrady přesahující 1000 Kčs, a jde-li o škodu na jiných věcech, část přesahující 500 Kčs.

¹⁾ - § 115 občanského zákoníku.

(2) Podmínkou uplatnění práva podle odstavce 1 je, že orgány Veřejné bezpečnosti nehodu bezprostředně po jejím vzniku zjistily nebo jim byla bez zbytečného odkladu oznámena.

(3) Právo podle odstavce 1 zaniká, neuplatní-li je poškozený u pojišťovny do jednoho roku od pojistné události.

§ 10

Pojišťovna je povinna plnit do 15 dnů po skončení šetření nutného ke zjištění její povinnosti plnit, nejpozději však do 15 dnů po tom, kdy s jejím souhlasem nebo s jejím dodatečným schválením byla dohodnuta s poškozeným výše náhrady škody.

§ 11

(1) Pojištěný je povinen poskytnout pojišťovně součinnost, které je třeba ke zjištění příčiny a výše škody, zejména je povinen pojišťovně nejpozději do 15 dnů po pojistné události písemně oznámit, že došlo ke škodě, a dát pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu; dále je povinen předložit v dohodnuté lhůtě doklady, které si pojišťovna vyžádá.

(2) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu pojišťovně písemně sdělit, že

- a) poškozený uplatnil proti němu nárok na náhradu škody, a vyjádřit se k požadované náhradě;
- b) v souvislosti s pojistnou událostí bylo zahájeno trestní řízení soudní, popřípadě že poškozený uplatňuje nárok na náhradu škody u orgánu příslušného rozhodnout o nároku.

§ 12

(1) Pojišťovna má právo na náhradu částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla, proti pojištěnému, který

- a) způsobil škodu úmyslně nebo ve stavu, kdy jeho schopnost řídit motorové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje nebo omamného prostředku;
- b) způsobil škodu provozem motorového vozidla, které podle pravomocného rozsudku v trestním řízení soudním užil neoprávněně;
- c) řídil motorové vozidlo bez předepsaného řidičského oprávnění;
- d) způsobil škodu motorovým vozidlem, které užil k provozu na pozemní komunikaci, ačkoliv podle platných předpisů tak učinit nesměl;
- e) svěřil řízení motorového vozidla osobě, která neměla předepsané řidičské oprávnění, nebo osobě, o níž věděl, že její schopnost řídit motorové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje nebo omamného prostředku.

(2) Porušil-li pojištěný pravidly silničního provozu uloženou povinnost ohlásit orgánům Veřejné bezpečnosti nehodu,²⁾ která je pojistnou událostí, má proti němu pojišťovna právo na náhradu až do poloviny částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla. Stejně právo má pojišťovna proti pojištěnému, který bez vážných důvodů poruší povinnost uvedenou v § 11 odst. 1.

(3) Nastala-li skutečnost uvedená v odstavci 1 pod písm. a), c) až e) nebo v odstavci 2 při plnění úkolů organizace nebo v přímé souvislosti s ním, má pojišťovna právo na náhradu proti organizaci.

(4) Proti pojištěnému, který je v době pojistné události v prodlení s placením pojistného nebo zvláštního pojistného, má pojišťovna právo na náhradu 20% částek, které vyplatila z důvodu pojistné události, nejvýše však na náhradu 6000 Kčs.

(5) Výše náhrady, na kterou pojišťovně vznikne právo podle odstavců 1 až 4, nemůže přesáhnout úhrn částek, které pojišťovna vyplatila z důvodu pojistné události.

§ 13

(1) Pokud pojišťovna nahradila za pojištěného škodu, přechází na ni právo pojištěného na náhradu škody, které mu v souvislosti s jeho odpovědností za škodu vzniklo proti jinému.

(2) Má-li pojištěný vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky nebo na snížení důchodu či na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojišťovnu, pokud za pojištěného tuto částku zaplatila nebo za něho vyplácí důchod.

(3) Na pojišťovnu přechází též právo pojištěného na úhradu těch nákladů řízení o náhradě škody, které pojištěnému byly přiznány proti odpůrci, pokud je pojišťovna za pojištěného zaplatila.

Pojistné a zvláštní pojistné za tuzemská motorová vozidla

§ 14

(1) Za tuzemská motorová vozidla vzniká povinnost platit pojistné přidělením státní poznávací značky a trvá, dokud ji má vozidlo přiděleno. Za motorová vozidla, pro která se státní poznávací značka nepřiděluje (dále jen „motorové vozidlo bez státní poznávací značky“), vzniká povinnost platit pojistné dnem nabytí vozidla a trvá do zániku vozidla.

(2) Při cestě konané motorovým vozidlem do evropských států, do Maroka a do Tuniska vzniká povinnost platit zvláštní pojistné v kalendářním roce, ve kterém se cesta započala; byla-li tato povinnost splněna, při dalších cestách v témže kalendářním roce již nevzniká.

²⁾ § 29 odst. 3 vyhlášky č. 80/1968 Sb., o pravidlech silničního provozu.

§ 15

(1) Povinnost platit pojistné má, kdo je k 1. lednu zapsán v technickém průkazu vozidla jako jeho držitel. Jde-li o motorové vozidlo, pro které se technický průkaz vozidla nevydává, má povinnost platit pojistné, kdo má toto vozidlo k 1. lednu ve vlastnictví (ve správě).

(2) Za motorová vozidla poprvé uváděná do provozu má povinnost platit pojistné, kdo je jako držitel zapsán při prvním přidělení státní poznávací značky, a jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, ten, kdo tohoto vozidla nabyl.

(3) Převede-li se motorové vozidlo ze socialistické organizace na jiného, vzniká mu povinnost platit pojistné dnem nabytí vlastnictví k motorovému vozidlu.

(4) Povinnost platit zvláštní pojistné má, kdo je povinen platit pojistné.

§ 16

(1) Pojistné se platí najednou na celý kalendářní rok a je splatné nejpozději do konce února tohoto roku.

(2) Dojde-li do konce února kalendářního roku ke změně v osobě zapsaného držitele motorového vozidla nebo ke změně v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez státní poznávací značky ve vlastnictví (ve správě), je pojistné na celý kalendářní rok splatné nejpozději při zápisu změny držitele tohoto vozidla nebo při převzetí motorového vozidla bez státní poznávací značky.

(3) Vznikne-li povinnost platit pojistné v průběhu kalendářního roku, platí se poměrná část pojistného na dobu od prvního dne měsíce, ve kterém tato povinnost vznikla, do konce kalendářního roku. Toto pojistné je splatné dnem nabytí motorového vozidla; zaokrouhuje se na celé koruny dolů a činí nejméně 10 Kčs.

(4) Nejde-li o převod motorového vozidla ze socialistické organizace na jiného, je při změně zapsaného držitele motorového vozidla nový držitel povinen zaplatit pojistné na celý kalendářní rok, neprokáže-li, že pojistné zaplatil předešlý držitel; totéž platí, dojde-li ke změně v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez státní poznávací značky ve vlastnictví.

(5) Zvláštní pojistné se platí najednou na celý kalendářní rok a je splatné nejpozději při prvním výjezdu motorového vozidla z Československé socialistické republiky v kalendářním roce, nebylo-li již zapláceno spolu s pojistným; má-li cesta skončit

až v následujícím roce, je před jejím započítáním splatné zvláštní pojistné i na následující rok.

§ 17

(1) Kdo je povinen platit pojistné, je povinen si je sám vypočíst, bez vyzvání včas zaplatit poštovní poukázkou a uvést na ní státní poznávací značku motorového vozidla; jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, uvede číslo motoru.

(2) Pojistné se platí na účet pobočky pojišťovny, v jejímž obvodu je motorové vozidlo v evidenci, a jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, v jejímž obvodu je stále bydliště (sídllo) vlastníka (správce).

§ 18

(1) Placení pojistného za motorová vozidla ve správě rozpočtových organizací upravují zvláštní předpisy.³⁾

(2) Ostatní socialistické organizace platí pojistné na kalendářní rok za motorová vozidla, která mají ve správě (ve vlastnictví), podle stavu k 1. lednu tohoto roku převodem ze svého účtu souhrnnou částkou s uvedením jejich specifikace. Pojišťovna je oprávněna ověřit si v organizaci správnost výpočtu pojistného.

(3) Nabude-li socialistická organizace do správy (do vlastnictví) po 1. lednu kalendářního roku motorové vozidlo (motorová vozidla), je povinna platit pojistné podle § 16 odst. 3, neměla-li k 1. lednu tohoto roku ve správě (ve vlastnictví) žádné motorové vozidlo.

§ 19

Pojistné za motorová vozidla se zvláštní státní poznávací značkou

Povinnost platit pojistné má i ten, komu byla přidělena zvláštní státní poznávací značka, ledaže tato značka byla přidělena jen pro převoz dosud neevidovaného motorového vozidla k držiteli. Pojistné se platí podle počtu přidělených zvláštních státních poznávacích značek, podle druhu motorových vozidel, pro která byly vydány, a doby, na kterou byly přiděleny; je splatné prvního dne této doby. Přidělují-li se zvláštní státní poznávací značky na neurčitou dobu, platí se pojistné jako za ostatní motorová vozidla.

§ 20

Nebylo-li pojistné nebo zvláštní pojistné zapláceno včas, zvyšuje se o 20 % roční sazby pojistného

³⁾ Směrnice federálního ministerstva financí, ministerstva financí ČSR a ministerstva financí SSR o financování některých výdajů rozpočtových a příspěvkových organizací, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 10/1972 poř. č. 101, registrované v částce 7/1973 Sb. Směrnice ministerstva financí ČSR o financování některých výdajů národních výborů a jimi spravovaných rozpočtových a příspěvkových organizací, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 1/1974 poř. č. 6, registrované v částce 42/1973 Sb., ve znění směrnic, uveřejněných ve Finančním zpravodaji č. 9/1974 poř. č. 61, registrovaných v částce 23/1974 Sb.

za každý i započatý měsíc prodlení, nejméně však o 10 Kčs, a zaokrouhluje se na celé koruny dolů.

§ 21

Pojistné za cizozemská motorová vozidla

[¹] Povinnost platit pojistné za cizozemské motorové vozidlo, na něž se nevztahuje ustanovení § 1 odst. 2, vzniká dnem jeho vstupu na území Československé socialistické republiky. Pojistné se platí na celou dobu jeho pobytu a je splatné dnem jeho vstupu; vybere je pohraniční celnice a odvede na účet pobočky pojišťovny, v jejímž obvodu cizozemské motorové vozidlo vstoupilo na území Československé socialistické republiky.

[²] Při prodloužení pobytu cizozemského motorového vozidla v Československé socialistické republice nad dobu, na kterou bylo zaplacené pojistné, nebo nad dobu pojištění u cizozemské pojišťovny [§ 1 odst. 2 písm. b)] vzniká prvním dnem prodloužené doby povinnost platit pojistné na dobu prodloužení. Pojistné je splatné jejím prvním dnem a platí se na účet pobočky pojišťovny uvedené v odstavci 1.

[³] Nebylo-li pojistné zaplacené podle odstavců 1 a 2, vybere je pohraniční celnice při výjezdu cizozemského motorového vozidla z území Československé socialistické republiky a odvede na účet pobočky pojišťovny uvedené v odstavci 1.

[⁴] Platit pojistné podle předchozích odstavců je povinen, kdo při vstupu nebo výjezdu má cizozemské motorové vozidlo ve skutečné moci.

§ 22

Zaplacené pojistné a zvláštní pojistné se nevrací.

Část druhá

Sazby pojistného

§ 23

Výše pojistného se stanoví těmito sazbami:

A. Tuzemská motorová vozidla	Roční pojistné Kčs
1. Jednostopé motorové vozidlo a motorová tříkolka se zdvihovým objemem válců	
a) do 50 cm ³	12
b) nad 50 cm ³ do 100 cm ³	24
c) nad 100 cm ³	48
2. Osobní automobil do 9 sedadel včetně řidiče se zdvihovým objemem válců	

a) do 500 cm ³	60
b) nad 500 cm ³	144
3. Dodávkový, sanitní a pohřební automobil	144
4. Osobní a dodávkové autotaxi nebo osobní automobil půjčovny motorových vozidel určený k půjčování	216
5. Nákladní automobil	
a) o nosnosti do 1000 kg	216
b) o nosnosti nad 1000 kg	300
6. Tahač, samojízdný pracovní stroj se státní poznávací značkou, speciální motorové vozidlo	300
7. Traktor, samojízdný pracovní stroj bez státní poznávací značky	54
8. Motorový dopravní vozík (akumulátorový vozík, fréza apod.)	24
9. Autobus nebo jiné motorové vozidlo s počtem sedadel větším než 9	
a) do 25 sedadel včetně řidiče	360
b) nad 25 sedadel	600

10. Motorové vozidlo se zvláštní státní poznávací značkou	Sazby uvedené v bodech 1 až 9 podle druhu motorového vozidla, pro které byla zvláštní státní poznávací značka přidělena
---	---

B. Zvláštní pojistné bez ohledu na druh motorového vozidla a délku jeho pobytu v cizině v jednom kalendářním roce	Kčs 20
---	-----------

C. Cizozemská motorová vozidla za pobytu na území Československé socialistické republiky	Měsíční pojistné za každý i započatý měsíc pobytu Kčs
1. Jednostopé motorové vozidlo a motorová tříkolka	50
2. Osobní automobil do 9 sedadel včetně řidiče	250
3. Autobus nebo jiné motorové vozidlo s počtem sedadel větším než 9, nákladní automobil, tahač	500

D. Přívěsy a návěsy

Pojistné je zahrnuto
v sazbách pojistného uve-
dených v oddílech A až C

Cizozemský přívěs tažený tuzemským motorovým vozidlem, pokud se na něj nevztahuje ustanovení § 1 odst. 2	Měsíční pojistné za každý i započatý měsíc pobytu Kčs 250
--	---

Část třetí**Společná ustanovení****§ 24**

(1) Řidič motorového vozidla je povinen mít u sebe při jízdě doklad o zaplacení posledního splatného pojistného a předložit jej na výzvu kontrolnímu orgánu; to neplatí pro řidiče motorových vozidel socialistických organizací.

(2) Dokladem o zaplacení pojistného je podací lístek poštovní poukázky.

§ 25

Orgány Veřejné bezpečnosti jsou povinny při přihlašování motorových vozidel do evidence, při kontrole silničního provozu, jakož i při všech ostatních příležitostech zjišťovat, zda pojistné bylo řádně a včas zaplaceno. Zjištěné závady oznámí neprodleně příslušné pobočce pojišťovny.

§ 26

Od uplatnění práva uvedeného v § 12 a 13 může pojišťovna upustit zčásti nebo zcela, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. Ze stej-

ných důvodů může pojišťovna upustit od vymáhání částek zvýšení pojistného a zvláštního pojistného podle § 20.

§ 27

Pokud není v této vyhlášce zákonné pojištění upraveno jinak, platí pro ně přiměřeně příslušná ustanovení občanského zákoníku; jde-li o pojištění socialistických organizací, platí pro ně ustanovení občanského zákoníku v rozsahu stanoveném hospodářským zákoníkem.

Část čtvrtá**Závěrečná a přechodná ustanovení****§ 28**

Zrušuje se s platností pro zákonné pojištění provozované Českou státní pojišťovnou vyhláška ministerstva financí č. 197/1964 Sb., kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, ve znění vyhlášky č. 65/1970 Sb.

§ 29

(1) Sazba stanovená v § 23 oddíl A č. 1. písm. a) se vztahuje na pojistné od 1. dubna 1974.

(2) Částky zaplacené pojišťovně v roce 1974 nad sazbu pojistného uvedenou v odstavci 1 vyplatí kterákoliv její pobočka tomu, kdo nejpozději do 1. dubna 1975 předloží doklad o zaplacení pojistného podle sazby platné do 1. dubna 1974.

§ 30

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

První náměstek ministra:

Ing. Dluhoš v. r.

124

VYHLÁŠKA

ministerstva financí Slovenské socialistické republiky

ze dne 13. prosince 1974,

kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel provozovaného Slovenskou státní pojišťovnou

Ministerstvo financí Slovenské socialistické republiky v dohodě se zúčastněnými ministerstvy a ostatními ústředními orgány státní správy stanoví podle § 16 odst. 1 písm. c) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.:

Část první

Rozsah a podmínky pojištění

§ 1

(1) Zákonné pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel (dále jen „zákonné pojištění“) provozované Slovenskou státní pojišťovnou (dále jen „pojišťovna“) se vztahuje, pokud se dále nestanoví jinak, na provozovatele a řidiče motorových vozidel,

a) která jsou v evidenci motorových vozidel v Slovenské socialistické republice, a jde-li o motorová vozidla, pro která se státní poznávací značka nepřiděluje, jejichž vlastníci (správci) mají stálé bydliště (sídlo) v Slovenské socialistické republice, a to bez ohledu na to, kde uvedená vozidla mají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice (dále jen „tuzemská motorová vozidla“), a týká se jejich odpovědnosti za škody způsobené

1. v Československé socialistické republice,
2. v ostatních evropských státech, v Maroku a v Tunisku v době, na kterou se platí zvláštní pojistné (§ 16 odst. 5);

b) která mají trvalé stanoviště v cizině (dále jen „cizozemská motorová vozidla“), pokud vstoupí na území Československé socialistické republiky v místě, které je v Slovenské socialistické republice, a týká se jejich odpovědnosti za škody způsobené v Československé socialistické republice v době, na kterou se platí pojistné (§ 21).

(2) Zákonné pojištění se nevztahuje na

a) provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, která jsou na území Českoslo-

venské socialistické republiky na základě mezinárodních dohod upravujících i náhradu škody způsobené těmito vozidly;

b) provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, jejichž odpovědnost je pojištěna u cizozemské pojišťovny, a ve smyslu dohod, kterých jsou účastny i pojišťovny v Československé socialistické republice, je pojištěna na zmocněna, aby k tíži cizozemské pojišťovny a v rozsahu stanoveném touto vyhláškou nahradila škody způsobené provozem cizozemského motorového vozidla v Československé socialistické republice stejně jako za provozovatele nebo řidiče tuzemských motorových vozidel.

(3) Jako provozovatel motorového vozidla se pro účely této vyhlášky posuzuje i ten, kdo použije motorového vozidla bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, jakož i provozovatel podniku, ve kterém je motorové vozidlo v opravě.

(4) Zákonné pojištění podle odstavce 1 písm. a) bod 2. se prokazuje mezinárodní kartou automobilového pojištění nebo jiným dokladem vydaným pojišťovnou, pokud jeho prokazování jinak neupravují zvláštní dohody, jichž jsou účastny i pojišťovny v Československé socialistické republice.

(5) Dokladem o pojištění odpovědnosti u cizozemské pojišťovny [odst. 2 písm. b)] je mezinárodní karta automobilového pojištění nebo jiný doklad vydaný cizozemskou pojišťovnou. Prokazování není třeba, jde-li o provozovatele a řidiče cizozemských motorových vozidel, na jejichž pojištění se vztahují zvláštní dohody, podle kterých pojišťovna předložením dokladu o pojištění nevyžaduje.

§ 2

(1) Motorovým vozidlem se pro účely této vyhlášky rozumí, s výjimkou vozidel kolejových a trolejových, vozidlo s vlastním pohonem, jakož i jiné vozidlo, pro které se vydává technický průkaz vozidla, technické osvědčení vozidla nebo obdobný průkaz vyžadovaný pro taková vozidla v cizině.

[²] Jízdní souprava tvořená motorovým vozidlem a vozidlem motorovým či nemotorovým, pracovním strojem nebo náradím se považuje za jedno motorové vozidlo.

§ 3

[¹] Provozovatel a řidič motorového vozidla, na kterého se vztahuje zákonné pojištění (dále jen „pojištěný“), má právo, aby pojišťovna za něho nahradila škodu způsobenou provozem motorového vozidla jinému na zdraví nebo usmrcením, jakož i poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci, avšak jen pokud pojištěný za tyto škody ze zákona odpovídá a pokud se dále nestanoví jinak.

[²] Skutečnost, kterou byla škoda způsobena, je pojistnou událostí.

§ 4

Za škodu způsobenou občanovi na klenotech a jiných cennostech, jakož i na věcech umělecké, historické nebo sběratelské hodnoty, je pojišťovna povinna poskytnout plnění nejvýše 5000 Kčs za jednu věc (sbírku) a za škodu na penězích nejvýše 2000 Kčs.

§ 5

Pojišťovna je povinna v souvislosti s pojistnou událostí nahradit za pojištěného náklady

- a) obhajoby v přípravném řízení a před soudem prvního stupně v trestním řízení soudním vedeném proti pojištěnému; náklady obhajoby před odvolacím soudem je povinna nahradit jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala;
- b) občanského soudního řízení o náhradě škody, bylo-li toto řízení nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše plnění pojišťovny; náklady právního zastoupení pojištěného je však povinna nahradit jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala;
- c) mimosoudního projednání nároků poškozeného, jestliže se k jejich úhradě zavázala.

§ 6

Pojišťovna nehradí škodu:

- a) pokud za ni pojištěný odpovídá svému manželu nebo příbuzným v řadě přímé anebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti;¹⁾
- b) na motorovém vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, ani na věcech dopravovaných tímto motorovým vozidlem; byla-li však škoda způsobena na věcech, které měly dopravované osoby, s výjimkou osob uvedených pod písm. a), v době pojistné události na sobě nebo u sebe, je pojišťovna povinna škodu nahradit;

c) kterou se pojištěný zavázal hradit nad rámec stanovený právními předpisy;

d) vzniklou při motoristických závodech a soutěžích nebo při přípravných jízdách k nim závodcím a soutěžícím účastníkům ani škodu na motorových vozidlech při nich použitých.

§ 7

[¹] Zákonné pojištění se nevztahuje

- a) na nároky osob, které mají stálé bydliště (sídlu) v cizině, byla-li jim způsobena škoda provozem cizozemského motorového vozidla, jímž byly dopravovány;
- b) na nároky československého státu, popřípadě československých orgánů a organizací na náhradu nákladů léčebné péče, dávek nemocenského pojištění a dávek důchodového zabezpečení poskytovaných z důvodu škody
 1. uvedené pod písmenem a),
 2. způsobené provozem motorového vozidla, nebyla-li zjištěna osoba odpovědná za způsobenou škodu (§ 9),
 3. způsobené pojištěnému;
- c) na odpovědnost za škody způsobené pracovní činností motorového vozidla jako pracovního stroje, s výjimkou škod, které mají příčinu v jeho jízdě.

[²] Ustanovení odstavce 1 písm. b) platí i o nárocích jiných států nebo cizozemských právnických osob, které uhradily uvedené náklady nebo poskytlly uvedené nebo obdobné dávky.

§ 8

[¹] Náhradu platí pojišťovna poškozenému; poškozený však nemá právo na plnění proti pojišťovně, s výjimkou případu uvedeného v § 9. Nesouhlasí-li pojištěný, aby bylo plněno poškozenému, složí pojišťovna plnění do notářské úschovy.

[²] Má-li pojišťovna vyplatit náhradu poškozenému, kterému vzniklo i právo na plnění ze smluvního pojištění věci zničené, poškozené nebo odcizené při téže pojistné události, je povinnost pojišťovny nahradit podle § 3 odst. 1 za pojištěného škodu na této věci splněna do výše plnění ze smluvního pojištění dnem jeho výplaty.

§ 9

[¹] Nebyla-li zjištěna osoba odpovědná za škodu způsobenou provozem motorového vozidla na území Slovenské socialistické republiky, má poškozený přímo vůči pojišťovně právo, aby mu tuto škodu nahradila, pokud se dále nestanoví jinak, v témže rozsahu, v jakém by mu ji nahradila, kdyby tato osoba byla známa. Jde-li o škodu na motorovém vozidle, je pojišťovna povinna vyplatit jen

¹⁾ § 115 občanského zákoníku.

část náhrady přesahující 1000 Kčs, a jde-li o škodu na jiných věcech, část přesahující 500 Kčs.

(²) Podmínkou uplatnění práva podle odstavce 1 je, že orgány Veřejné bezpečnosti nehodu bezprostředně po jejím vzniku zjistily nebo jim byla bez zbytečného odkladu oznámena.

(³) Právo podle odstavce 1 zaniká, neuplatní-li je poškozený u pojišťovny do jednoho roku od pojistné události.

§ 10

Pojišťovna je povinna plnit do 15 dnů po skončení šetření nutného ke zjištění její povinnosti plnit, nejpozději však do 15 dnů po tom, kdy s jejím souhlasem nebo s jejím dodatečným schválením byla dohodnuta s poškozeným výše náhrady škody.

§ 11

(¹) Pojištěný je povinen poskytnout pojišťovně součinnost, které je třeba ke zjištění příčiny a výše škody, zejména je povinen pojišťovně nejpozději do 15 dnů po pojistné události písemně oznámit, že došlo ke škodě, a dát pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu; dále je povinen předložit v dohodnuté lhůtě doklady, které si pojišťovna vyžádá.

(²) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu pojišťovně písemně sdělit, že

- a) poškozený uplatnil proti němu nárok na náhradu škody, a vyjádřit se k požadované náhradě;
- b) v souvislosti s pojistnou událostí bylo zahájeno trestní řízení soudní, popřípadě že poškozený uplatňuje nárok na náhradu škody u orgánu příslušného rozhodnout o nároku.

§ 12

(¹) Pojišťovna má právo na náhradu částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla, proti pojištěnému, který

- a) způsobil škodu úmyslně nebo ve stavu, kdy jeho schopnost řídit motorové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje nebo omamného prostředku;
- b) způsobil škodu provozem motorového vozidla, které podle pravomocného rozsudku v trestním řízení soudním užil neoprávněně;
- c) řídil motorové vozidlo bez předepsaného řídicího oprávnění;
- d) způsobil škodu motorovým vozidlem, které užil k provozu na pozemní komunikaci, ačkoliv podle platných předpisů tak učinit nesměl;
- e) svěřil řízení motorového vozidla osobě, která neměla předepsané řídicí oprávnění, nebo osobě, o níž věděl, že její schopnost řídit mo-

torové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje nebo omamného prostředku.

(²) Porušil-li pojištěný pravidly silničního provozu uloženou povinnost ohlásit orgánům Veřejné bezpečnosti nehodu,²⁾ která je pojistnou událostí, má proti němu pojišťovna právo na náhradu až do poloviny částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla. Stejně právo má pojišťovna proti pojištěnému, který bez vážných důvodů poruší povinnost uvedenou v § 11 odst. 1.

(³) Nastala-li skutečnost uvedená v odstavci 1 pod písm. a), c) až e) nebo v odstavci 2 při plnění úkolů organizace nebo v přímé souvislosti s ním, má pojišťovna právo na náhradu proti organizaci.

(⁴) Proti pojištěnému, který je v době pojistné události v prodlení s placením pojistného nebo zvláštního pojistného, má pojišťovna právo na náhradu 20 % částek, které vyplatila z důvodu pojistné události, nejvýše však na náhradu 6000 Kčs.

(⁵) Výše náhrady, na kterou pojišťovně vznikne právo podle odstavců 1 až 4, nemůže přesáhnout úhrn částek, které pojišťovna vyplatila z důvodu pojistné události.

§ 13

(¹) Pokud pojišťovna nahradila za pojištěného škodu, přechází na ni právo pojištěného na náhradu škody, které mu v souvislosti s jeho odpovědností za škodu vzniklo proti jinému.

(²) Má-li pojištěný vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky nebo na snížení důchodu či na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojišťovnu, pokud za pojištěného tuto částku zaplatila nebo za něho vyplácí důchod.

(³) Na pojišťovnu přechází též právo pojištěného na úhradu těch nákladů řízení o náhradě škody, které pojištěnému byly přiznány proti odpůrci, pokud je pojišťovna za pojištěného zaplatila.

Pojistné a zvláštní pojistné za tuzemská motorová vozidla

§ 14

(¹) Za tuzemská motorová vozidla vzniká povinnost platit pojistné přidělením státní poznávací značky a trvá, dokud ji má vozidlo přiděleno. Za motorová vozidla, pro která se státní poznávací značka nepřiděluje (dále jen „motorové vozidlo bez státní poznávací značky“), vzniká povinnost platit pojistné dnem nabytí vozidla a trvá do zániku vozidla.

(²) Při cestě konané motorovým vozidlem do evropských států, do Maroka a do Tuniska vzniká povinnost platit zvláštní pojistné v kalendářním roce, ve kterém se cesta započala; byla-li tato

²⁾ § 29 odst. 3 vyhlášky č. 80/1966 Sb., o pravidlech silničního provozu.

povinnost splněna, při dalších cestách v téměř kalendářním roce již nevzniká.

§ 15

(1) Povinnost platit pojistné má, kdo je k 1. lednu zapsán v technickém průkazu vozidla jako jeho držitel. Jde-li o motorové vozidlo, pro které se technický průkaz vozidla nevydává, má povinnost platit pojistné, kdo má toto vozidlo k 1. lednu ve vlastnictví (ve správě).

(2) Za motorová vozidla poprvé uváděná do provozu má povinnost platit pojistné, kdo je jako držitel zapsán při prvním přidělení státní poznávací značky, a jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, ten, kdo tohoto vozidla nabyl.

(3) Převede-li se motorové vozidlo ze socialistické organizace na jiného, vzniká mu povinnost platit pojistné dnem nabytí vlastnictví k motorovému vozidlu.

(4) Povinnost platit zvláštní pojistné má, kdo je povinen platit pojistné.

§ 16

(1) Pojistné se platí najednou na celý kalendářní rok a je splatné nejpozději do konce února tohoto roku.

(2) Dojde-li do konce února kalendářního roku ke změně v osobě zapsaného držitele motorového vozidla nebo ke změně v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez státní poznávací značky ve vlastnictví (ve správě), je pojistné na celý kalendářní rok splatné nejpozději při zápisu změny držitele tohoto vozidla nebo při převzetí motorového vozidla bez státní poznávací značky.

(3) Vznikne-li povinnost platit pojistné v průběhu kalendářního roku, platí se poměrná část pojistného na dobu od prvního dne měsíce, ve kterém tato povinnost vznikla, do konce kalendářního roku. Toto pojistné je splatné dnem nabytí motorového vozidla; zaokrouhluje se na celé koruny dolů a činí nejméně 10 Kčs.

(4) Nejde-li o převod motorového vozidla ze socialistické organizace na jiného, je při změně zapsaného držitele motorového vozidla nový držitel povinen zaplatit pojistné na celý kalendářní rok, neprokáže-li, že pojistné zaplatil předešlý držitel; totéž platí, dojde-li ke změně v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez státní poznávací značky ve vlastnictví.

(5) Zvláštní pojistné se platí najednou na celý kalendářní rok a je splatné nejpozději při prvním

výjezdu motorového vozidla z Československé socialistické republiky v kalendářním roce, nebylo-li již zapláceno spolu s pojistným; má-li cesta skončit až v následujícím roce, je před jejím započatím splatné zvláštní pojistné i na následující rok.

§ 17

(1) Kdo je povinen platit pojistné, je povinen si je sám vypočíst, bez vyzvání včas zaplatit poštovní poukázkou a uvést na ní státní poznávací značku motorového vozidla; jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, uvede číslo motoru.

(2) Pojistné se platí na účet pobočky pojišťovny, v jejímž obvodu je motorové vozidlo v evidenci, a jde-li o motorové vozidlo bez státní poznávací značky, v jejímž obvodu je stále bydliště (sídlo) vlastníka (správce).

§ 18

(1) Placení pojistného za motorová vozidla ve správě rozpočtových organizací upravují zvláštní předpisy.³⁾

(2) Ostatní socialistické organizace platí pojistné na kalendářní rok za motorová vozidla, která mají ve vlastnictví (ve správě), podle stavu k 1. lednu tohoto roku převodem ze svého účtu souhrnnou částkou s uvedením jejich specifikace. Pojišťovna je oprávněna ověřit si v organizaci správnost výpočtu pojistného.

(3) Nabude-li socialistická organizace do vlastnictví (do správy) po 1. lednu kalendářního roku motorové vozidlo (motorová vozidla), je povinna platit pojistné podle § 16 odst. 3, neměla-li k 1. lednu tohoto roku ve vlastnictví (ve správě) žádné motorové vozidlo.

§ 19

Pojistné za motorová vozidla se zvláštní státní poznávací značkou

Povinnost platit pojistné má i ten, komu byla přidělena zvláštní státní poznávací značka, ledaže tato značka byla přidělena jen pro převoz dosud neevidovaného motorového vozidla k držiteli. Pojistné se platí podle počtu přidělených zvláštních státních poznávacích značek, podle druhu motorových vozidel, pro která byly vydány, a doby, na kterou byly přiděleny; je splatné prvního dne této doby. Přidělují-li se zvláštní státní poznávací značky na neurčitou dobu, platí se pojistné jako za ostatní motorová vozidla.

³⁾ Směrnice federálního ministerstva financí, ministerstva financí ČSR a ministerstva financí SSR o financování některých výdajů rozpočtových a příspěvkových organizací, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 10/1972 poř. č. 101, registrované v částce 7/1973 Sb. Směrnice ministerstva financí SSR pro financování některých výdajů národních výborů a jimi řízených rozpočtových a příspěvkových organizací, uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 1/1974 poř. č. 8, ve znění směrnic uveřejněných ve Finančním zpravodaji č. 9/1974 poř. č. 65.

§ 20

Nebylo-li pojistné nebo zvláštní pojistné zapláceno včas, zvyšuje se o 20 % roční sazby pojistného za každý i započatý měsíc prodlení, nejméně však o 10 Kčs, a zaokrouhuje se na celé koruny dolů.

§ 21

Pojistné za cizozemská motorová vozidla

(1) Povinnost platit pojistné za cizozemské motorové vozidlo, na něž se nevztahuje ustanovení § 1 odst. 2, vzniká dnem jeho vstupu na území Československé socialistické republiky. Pojistné se platí na celou dobu jeho pobytu a je splatné dnem jeho vstupu; vybere je pohraniční celnice a odvede na účet pobočky pojišťovny, v jejímž obvodu cizozemské motorové vozidlo vstoupilo na území Československé socialistické republiky.

(2) Při prodloužení pobytu cizozemského motorového vozidla v Československé socialistické republice nad dobu, na kterou bylo zapláceno pojistné, nebo nad dobu pojištění u cizozemské pojišťovny [§ 1 odst. 2 písm. b)] vzniká prvním dnem prodloužené doby povinnost platit pojistné na dobu prodloužení. Pojistné je splatné jejím prvním dnem a platí se na účet pobočky pojišťovny uvedené v odstavci 1.

(3) Nebylo-li pojistné zapláceno podle odstavců 1 a 2, vybere je pohraniční celnice při výjezdu cizozemského motorového vozidla z území Československé socialistické republiky a odvede na účet pobočky pojišťovny uvedené v odstavci 1.

(4) Platit pojistné podle předchozích odstavců je povinen, kdo při vstupu nebo výjezdu má cizozemské motorové vozidlo ve skutečné moci.

§ 22

Zaplacené pojistné a zvláštní pojistné se nevrací.

Část druhá**Sazby pojistného**

§ 23

Výše pojistného se stanoví těmito sazbami:

A. Tuzemská motorová vozidla Roční pojistné Kčs

1. Jednostopé motorové vozidlo a motorová tříkolka se zdvihovým objemem válců
 - a) do 50 cm³ 12
 - b) nad 50 cm³ do 100 cm³ 24
 - c) nad 100 cm³ 48
2. Osobní automobil do 9 sedadel včetně řidiče se zdvihovým objemem válců
 - a) do 500 cm³ 60
 - b) nad 500 cm³ 144

3. Dodávkový, sanitní a pohřební automobil 144

4. Osobní a dodávkové autotaxi nebo osobní automobil půjčovny motorových vozidel určený k půjčování 216

5. Nákladní automobil

- a) o nosnosti do 1000 kg 216
- b) o nosnosti nad 1000 kg 300

6. Tahač, samojízdný pracovní stroj se státní poznávací značkou, speciální motorové vozidlo 300

7. Traktor, samojízdný pracovní stroj bez státní poznávací značky 54

8. Motorový dopravní vozík (akumulátorový vozík, fréza apod.) 24

9. Autobus nebo jiné motorové vozidlo s počtem sedadel větším než 9

- a) do 25 sedadel včetně řidiče 360
- b) nad 25 sedadel 600

10. Motorové vozidlo se zvláštní státní poznávací značkou Sazby uvedené v bodech 1 až 9 podle druhu motorového vozidla, pro které byla zvláštní státní poznávací značka přidělena

B. Zvláštní pojistné bez ohledu na druh motorového vozidla a délku jeho pobytu v cizině v jednom kalendářním roce Kčs 20

C. Cizozemská motorová vozidla za pobytu na území Československé socialistické republiky Měsíční pojistné za každý i započatý měsíc pobytu Kčs

1. Jednostopé motorové vozidlo a motorová tříkolka 50
2. Osobní automobil do 9 sedadel včetně řidiče 250
3. Autobus nebo jiné motorové vozidlo s počtem sedadel větším než 9, nákladní automobil, tahač 500

D. Přívěsy a návěsy

Pojistné je zahrnuto v sazbách pojistného uvedených v oddílech A až C

Cizozemský přívěs tažený tu- Měsíční
zemským motorovým vozidlem, pojistné za
pokud se na něj nevztahuje každý i zapo-
ustanovení § 1 odst. 2 čatý měsíc
pobytu
Kčs
250

ných důvodů může pojišťovna upustit od vymáhání částek zvýšení pojistného a zvláštního pojistného podle § 20.

§ 27

Pokud není v této vyhlášce zákonné pojištění upraveno jinak, platí pro ně přiměřeně příslušná ustanovení občanského zákoníku; jde-li o pojištění socialistických organizací, platí pro ně ustanovení občanského zákoníku v rozsahu stanoveném hospodářským zákoníkem.

Část třetí**Společná ustanovení****§ 24**

[1] Řidič motorového vozidla je povinen mít u sebe při jízdě doklad o zaplacení posledního splatného pojistného a předložit jej na výzvu kontrolnímu orgánu; to neplatí pro řidiče motorových vozidel socialistických organizací.

[2] Dokladem o zaplacení pojistného je poštovní listek poštovní poukázky.

§ 25

Orgány Veřejné bezpečnosti jsou povinny při přihlašování motorových vozidel do evidence, při kontrole silničního provozu, jakož i při všech ostatních příležitostech zjišťovat, zda pojistné bylo řádně a včas zaplacené. Zjištěné závady oznámí neprodleně příslušné pobočce pojišťovny.

§ 26

Od uplatnění práva uvedeného v § 12 a 13 může pojišťovna upustit zčásti nebo zcela, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. Ze stej-

Část čtvrtá**Závěrečná a přechodná ustanovení****§ 28**

Zrušuje se s platností pro zákonné pojištění provozované Slovenskou státní pojišťovnou vyhláška ministerstva financí č. 197/1964 Sb., kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, ve znění vyhlášky č. 83/1970 Sb.

§ 29

[1] Sazba stanovená v § 23 oddíl A č. 1. písm. a) se vztahuje na pojistné od 1. dubna 1974.

[2] Částky zaplacené pojišťovně v roce 1974 nad sazbu pojistného uvedenou v odstavci 1 vyplatí kterákoliv její pobočka tomu, kdo nejpozději do 1. dubna 1975 předloží doklad o zaplacení pojistného podle sazby platné do 1. dubna 1974.

§ 30

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Náměstek ministra:

Dr. Prokop v. r.